

Hoofdstuk LXI

Het Program van den Heere Jezus

Verzen 1 tot 3

- 1. De Geest des Heeren HEEREN is op mij, omdat de HEERE mij gezalfd heeft, om eene blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen; Hij heeft mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis;**
- 2. om uit te roepen het jaar van het welbehagen des HEEREN, en den dag der wrake onzes Gods; om alle treurigen te troosten;**
- 3. om den treurigen Sions te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor asch, vreugde-olie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor eenen benauwden geest; opdat zij genaamd worden eikeboomen der gerechtigheid, eene planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde.**

Wij zouden dit ook de proclamatie van Koning Jezus kunnen noemen, want het uitroepen van vers 2 ziet op het uitvaardigen van eene openbare proclamatie. Deze verzen zijn bijzonder rijk van inhoud. De beroemde Spurgeon heeft er een kostelijk werkje over geschreven, getiteld: „De Trooster der Treurigen.” Wij betwijfelen echter, of die groote en bij uitstek praktische prediker het verband en de volle draagwijdte dezer woorden voor Israël en de volken der wereld wel heeft ingezien. Hij verklaart toch alles van het tegenwoordig geestelijk werk des Heeren voor Zijne Kerk. Wij kunnen op grond van Luk. 4:17-20 toestemmen, dat dit heerlijk manifesto van Vorst Messias ook deze toepassing in zich besloten houdt, doch uit heel het voorafgaand en navolgend verband blijkt genoegzaam, dat deze woorden niet zoozeer gelden van den vernederden en verworpen als wel van den verhoogden en verheerlijkten Messias, niet bedoeld zijn voor de Kerk, maar voor het gevangen Israël, de treurende van Zion, en niet bestemd zijn voor dezen tijd, maar voor den dag Zijner wederkomst, wanneer Hij Zijne zalving en Zijn drievoudig ambt ten volle zal openbaren, dit geheel eenig program werkelijk zal afhandelen en voor de gansche wereld ten uitvoer zal brengen. Dan, en niet eerder, zal ook ten volle het jubeljaar der jubeljaren, hier genoemd het jaar van het welbehagen des Heeren, zijn aangebroken. Hier hield de Heiland, deze woorden lezende in de Synagoge te Nazarrth, plotseling op met lezen en sloot het boek toe en gaf de rol weder aan den dienaar. Hoe vreemd om midden in een volzin met lezen op te houden, het boek dicht te doen en ter zijde te leggen. Hij was in Zijne eerste komst nog niet gezonden om den dag der wrake in te leiden, noch om alle treurigen te troosten en te volvoeren hetgeen in vers 3 geschreven staat. De Kerk heeft geene verwoeste plaatsen als in vers 4 vermeld zijn en Israël heeft bij Christus' eerste komst de oude verwoeste plaatsen niet herbouwd, maar zag zijn land eerst in het jaar 70 na Christus ganschelijk verwoest. Wanneer Christus echter zal zijn teruggekeerd, dan zullen Zions steden verwoest hebben gelegen van geslacht tot geslacht. Dan zullen de vreemde volken Israëls herders, boeren en wijngaardeniers zijn en Zions land en volk zal pralen in ongekenden luister. In tegenstelling met het

beperkte, schaduwachtige priesterschap des Ouden Verbonds zullen alle Joden door de volken de priesters van Jehova genaamd worden, vers 6. De priesters onder Israël waren vrij van den landarbeid, daarom zullen de vreemden al het werk voor Israël, dat een priesterlijk koninkrijk is, doen; en gelijk de priesters van de tienden des volks aten, alzoo zal gansch Israël het vermogen der Heidenen eten. In het vorig hoofdstuk zagen we reeds, hoe de volken der aarde hunne schatten binnen de muren van Jeruzalem brachten.

Zoo is het dan wel zeker, dat wij dit woord bij een bloot vergeestelijkte verklaring als die van Spurgeon, Ds. Sikkell en Macduff geenszins tot zijn recht laten komen, hoewel we nog eens volgaarne toestemmen, dat op grond van Luk. 4: 17-20 ook in dien zin rijke leering en troost uit dit woord valt te putten. De Heere Jezus was in Zijne eerste komst reeds gezalfd en gezonden en heeft toen reeds verbinding en vrijheid gegeven. Daarvan kon de Heere Jezus zeggen: „Heden is deze Schrift in uwe ooren vervuld.” Het jaar van het welbehagen des Heeren is, gelijk we reeds opmerkten, het jubeljaar der jubeljaren. Dit was het jaar van rust, vrede, vrijheid, vreugde, verzadiging en vollen overvloed. De Paradijstoestand was dan als het ware weder aangebroken. Dit jaar vindt zijne verwerkelijking in het vredejaar, terwijl de dag der wraak, die beschreven wordt in 63: 1-6 ziet op den tijd der groote verdrukking, Openb. 6—19. Deze dag is geplaatst tusschen het jaar des welbehagens en het troosten aller treurigen als het middel om tot dit heerlijk doel te leiden. De treurigen Zions worden hier voorgesteld als in een kerker gebonden en gevangen te treuren, waarvan de asch het beeld is. De Messias nu is van den Vader gezalfd en gezonden om hun sieraad, of gelijk Lowth vertaald, een sierlijke kroon voor asch te geven; vreugdeolie, feestbalsem, welriekend vocht, voor treurigheid en het gewaad des lofs, lof-, feestgewaad, voor een benauwden geest. De eikeboomen zijn al de bekeerde Joden. Ze zijn dan eikeboomen der gerechtigheid in tegenstelling tot de eiken der ongerechtigheid van 1 : 29. Het doel van alles is de verheerlijking van Christus. Zie ook 60:21.

Israel als Hersteld en Verheerlijkte Natie

Verzen 4 tot 9

- 4. En zij zullen de oude verwoeste plaatsen bouwen, de vroegere verstoringen weder oprichten, en de verwoeste steden vernieuwen, die verstoord waren van geslacht tot geslacht.**
- 5. En uitlanders zullen staan en uwe kudden weiden, en vreemden zullen uwe akkerlieden en wijngaardeniers zijn;**
- 6. doch gijlieden zult Priesters des HEEREN heeten, men zal u dienaren onzes Gods noemen; gij zult het vermogen der heidenen eten, en in hunne heerlijkheid zult gij roemen.**
- 7. Voor uwe dubbele schaamte en schande zullen zij juichen over hun deel: daarom zullen zij in hun land erfelijk het dubbele bezitten, zij zullen eeuwige vreugde hebben.**

8. Want Ik de HEERE heb het recht lief, Ik haat den roof in het brandoffer, en Ik zal geven dat hun werk in waarheid zal zijn; en Ik zal een eeuwig verbond met hen maken.

9. En hun zaad zal onder de heidenen bekend worden, en hunne nakomelingen in het midden der volkeren; allen die hen zien zullen, zullen ze kennen, dat zij zijn een zaad dat de HEERE gezegend heeft.

Dit stuk heeft groote overeenkomst met het vorig hoofdstuk en moet beschouwd als een direct gevolg van het afhandelen van het Messiaanse program, boven omschreven. Israëls verhouding tot zijn verleden, vers 4; de vreemden, vers 5; Jehova, vers 6 en tot het aangebrachte heil, vers 7, is hier omschreven. Israël had eens dubbel zwaar gezondigd en had daarvoor dubbele schaamte en schande van de hand des Heeren ontvangen. Doch na de dubbele zonde en de dubbele straf, zal het beminde volk ook dubbele vreugde en heerlijkheid bezitten. Israëls zon zal nimmer meer ondergaan. Het mag de aandacht niet ontgaan, dat wij in dit verband gedurig herinnerd worden aan den eeuwigen duur van Israëls heil. Zie slechts 60:15,19,21; 61:7,8. Israëls zon kan niet meer ondergaan, aangezien niet de zon der natuur, maar de Zon der Gerechtigheid, Christus, hem tot een eeuwig licht verstrekt, 60: 20. Terwijl de gansche wereld schatplichtig aan Israël is geworden, dat thans een volk van enkel rechtvaardigen en priesters is, zal de verlost natie zich baden in den lichtglans Zijner liefde. Hieruit alleen is al de toekomstige glorie van Israël te verklaren, dat Hij, de Koning Israëls, met Zijn licht en liefelijk geklank in het midden van hen zal zijn.

Het verband van vers 8 is niet altoos recht begrepen. De samenhang is die van den grond voor de dubbele en eindelooze vreugde van vers 7. Israëls heil, zoo wordt ons hier geleerd, is gegrond in Gods recht. Dit is de doorlopende leer van Jesaja, 1: 27, en van de gansche Schrift. „Welzalig is de mensch, wien 't mag gebeuren, dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren.” Christus voldeed aan Gods recht en op dien onwrikbaren grondslag verleent God aan ons en aan Israël genade. Het is ook naar Zijn onkreukbaar recht, dat er in de historie der menschheid eene wel van compensatie, eene wel der wedergelding is. Waar nu Israël voor vele eeuwen dubbele schaamte en schande heeft verduurd, daar is het naar 's Heeren beloonend recht, dat Israël eens eene dubbele vreugde ontvangt. Het volk dat thans nog ellendiger is dan alle andere volken zal dan heerlijker zijn dan alle andere volken.

Ik haat den roof in het brandoffer. Dit is ontegenzeggelijk een moeilijke uitdrukking. De haat van Jehova wordt hier gesteld tegenover Zijne liefde tot het recht. Zijne haat tot degenen, die Zijn volk verdrukken is even groot als Zijne liefde tot het recht; het komt ons voor, dat deze gedachte schoon is uitgedrukt door Paulus ten aanzien van de Gemeente in II Thess. 1: 6, 7. Welnu, men heeft voor vele eeuwen Zijn volk Israël geroofd en geplunderd en wel in den naam van Jezus en der eere Gods. Dit bedoelt de Heere hier blijkbaar. We kunnen dan de beteekenis van dit woord aldus omschrijven: „Ofschoon men het geroofde en geplunderde van Mijn volk Mij ten brandoffer wijdde, zoo haat Ik nochtans zulke offers.” Men mag Israël al vervolgd hebben, omdat men hen als de moordenaren van Christus beschouwde, God

verklaart hier al dergelijke godsdienstigheid te haten en te verfoeien. Het woord *werk*, vers 8, vatte men op in den zin van werkloon evenals in 40: 10; 62: 11. Jehova wil in Zijn trouwe Israël voor al zijn arbeid en moeite beloonen. En dit zal het uitvloeisel zijn van 's Heeren vreêverbond met Israël, vgl. 28: 18; 42: 6; 49: 8; 55: 3.

Eindelijk verklaart vers 9, dat Israël onder de volken bekend en bemind zal zijn. In vers 6 was reeds gezegd, dat de volken de herstelde Joden priesters des Heeren zullen heeten, d. w. z. openlijk erkennen als de heilige dienaren des Heeren. Het vrome volk in Israël dacht oudtijds zeer veel van de priesters. Deze stonden in de reuk der heiligheid zelfs nog tijdens den ingezonken toestand der natie. Aldus nu zullen eens de volken, die zalig worden, de Joden beschouwen als de van God gezegende en geheiligde dienstknechten. Zij zullen ze in de grootste achting houden en niet meer verdrukken.

Een Loflied over al het Geschonken Heil

Verzen 10 en 11

10. Ik ben zeer vroolijk in den HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijnen God, want Hij heeft mij bekleed met de kleederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als eene bruid zich versiert met haar gereedschap.

11. Want gelijk de aarde hare spruit voortbrengt, en gelijk een hof hetgeen in hem gezaaid is, doet uitspruiten, alzoo zal de Heere HEERE gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor alle de volkeren.

Wanneer Jesaja blikte op al het heil, dat eens aan zijn arm en ellendig volk zal worden geschonken, dan welt een jubelend lied op uit zijn edel hart, een lied, dat tenzelfden tijd profetisch is en eens door het gansche verlorene volk zal worden aangeheven. Tot recht verstand van een woord als dit dient men te beseffen, dat prachtkleederen in die dagen het teeken waren van rijkdom, vreugde en eer. Waar nu de Heere dit alles aan Israël zou geven, en profetisch had gegeven, daar gevoelt de profeet, die zoo innig meeleeft met zijn volk, zich door God met de prachtigste kleederen bekleed. Het zijn kleederen des heils, der zaligheid en uitredding uit allen nood en dood door den Messias. Bij mantel der gerechtigheid hebben wij te denken niet aan de rechtvaardigmaking, want die is reeds in het eerste begrepen, maar aan het toegevoegde tot het heil, de rechtvaardige vergelding van het genadeloon. De priesters des Heeren, vers 6, hebben ook een priesterlijk gewaad van wit, purper, hemelsblauw en goud, waarvan het purper heenwees naar het bloed, het wit naar de reinheid, het goud naar de geloofsgerechtigheid en het hemelsblauw naar den hemel. Het sieraad der bruid wijst op de groote, tintelende blijdschap en de beminnelijke schoonheid. Welk een contrast ook met de ellende in vers 3 genoemd! Men zie ook Jer. 2: 32; Openb. 21: 2 over de beteekenis van de bruidstooi.

De profeet verblijdt zich evenwel niet alleen over het stralend geluk van Israël, maar ook over de vernieuwing der geheele aarde. Ten tijde van Israëls nationaal en

territoriaal herstel zal de aarde geen enkel misgewas of mislukking van den oogst meer hebben. Alle veld zal zijn gewas opleveren en alle hof zijn zaad doen uitspruiten. Alzoo, op gelijke wijze, zoo overvloedig en zoo nimmer falend, zal de Heere aan alle volken Zijne gerechtigheid in Christus en Zijn lof, Zijn roem, openbaren voor het oog van al de volken der aarde.